

gretb

Bord Oideachais agus Oiliúna
na Gaillimhe agus Ros Comáin
*Galway and Roscommon
Education and Training Board*

Bord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe agus Ros Comáin (BOOGRC)

**ACHT NA DTEANGACHA
OIFIGIÚLA 2003
SCÉIM TEANGA**

2021 - 2024

Clár an Ábhair

Caibidil 1: Réamhrá agus Cúlra	3
1.1 Réamhrá	3
1.2 Ullmhú agus Ábhar na Scéime.....	3
1.3 Dáta Tosaithe na Scéime	4
Caibidil 2: Léargas Ginearálta ar BOOGRC.....	5
2.1 Misean agus Aidhmeanna	5
2.2 Príomhfheidhmeanna	5
2.3 Príomhsheirbhísí	5
2.4 Custaiméirí agus Cliaint	5
Caibidil 3: Sonraí Seirbhísí ar fáil i mBéarla amháin, i nGaeilge amháin nó go dátheangach	6
Caibidil 4: Ag Feabhsú Soláthar Seirbhísí i nGaeilge.....	8
Caibidil 5: Ag Feabhsú Soláthar Seirbhísí i nGaeilge sa Ghaeltacht	14
Caibidil 6: Ag Feabhsú Inniúlacht sa Ghaeilge.....	16
6.1 Earcaíocht	16
6.2 Oiliúint agus Forbairt.....	16
6.3 Poist Shainithe Ghaeilge	18
Caibidil 7: Monatóireacht agus Athbhreithniú	19
Caibidil 8: Poibliú na Scéime Comhaontaithe.....	20
Aguisíní.....	21

Caibidil 1: Réamhrá agus Cúlra

1.1 Réamhrá

Forálann Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 d'ullmhú scéim teanga ag comhlachtaí poiblí ag tabhairt mionsonraí faoi na seirbhísí a sholáthróidh siad:

- trí mheán na Gaeilge,
- trí mheán an Bhéarla, agus
- trí mheán na Gaeilge agus an Bhéarla

agus na bearta a ghlacfar lena chinntiú go ndéanfar aon seirbhís nach bhfuil an comhlacht ag soláthar trí mheán na Gaeilge a sholáthar laistigh de fhráma ama comhaontaithe.

De réir alt 14(3) den Acht, fanann scéimeanna teanga i bhfeidhm ar feadh tréimhse 3 bliana nó go dtí go mbeidh scéim nua daingnithe, cibé acu is déanaí, ag an Aire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán.

1.2 Ullmhú agus Ábhar na Scéime

Tá aird mar is cuí tugtha ar na Treoirlínte a d'eisigh an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán agus an scéim seo á hullmhú. Ina theannta sin, tugadh faoi phróiseas cuimsitheach comhairliúcháin leis na páirtithe leasmhara uile.

Tá Bord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe agus Ros Comáin á threorú ag an bprionsabal gur cheart go mbeadh soláthar seirbhísí Gaeilge bunaithe ar:

- an leibhéal éilimh ar sheirbhísí ar leith i nGaeilge,
- an tábhacht a bhaineann le cur chuige réamhghníomhach i soláthar seirbhísí dá leithéid, agus
- acmhainní, lena n-áirítear acmhainní daonna agus airgeadais, agus cumas an chomhlachta an cumas riachtanach teanga a fhorbairt nó a rochtain.

Comhlánaíonn an scéim seo prionsabail a bhaineann le Seirbhís ar Ardchaighdeán do Chustaiméirí agus ár gCairt Chustaiméirí. Tá sí curtha le chéile leis an aidhm go gcomhlíonfaí gach oibleagáid ábhartha faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla atá ar Bhord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe agus Ros Comáin ar bhonn céimnithe, tríd an scéim seo agus trí scéimeanna amach anseo.

Ní bhaineann sé seo ach le comhlachtaí poiblí ar daingníodh scéimeanna leo cheana

Tá an Scéim bunaithe ar na gealltanais ar fad a bhí in aon scéim roimhe seo a bheith curtha i bhfeidhm. Sa chás nár cuireadh i bhfeidhm ina n-iomláine go dtí seo na gealltanais a bhí i scéimeanna roimhe seo, beidh an cheist ina ábhar plé le hOifig an Choimisinéara Teanga.

Tuigtear agus aithnítear an t-am agus an iarracht a chuireann gach duine a bhfuil baint acu leis an bpróiseas seo isteach ann.

1.3 Dáta Tosaithe na Scéime

Tá an Scéim seo daingnithe ar an ag an Aire Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus Meán. Tosaíonn sí le héifeacht ó 25.10.2021 agus beidh sí i bhfeidhm ar feadh tréimhse 3 bliana nó go dtí go mbeidh scéim eile daingnithe, cibé acu is déanaí.

Caibidil 2: Léargas Ginearálta ar Bhord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe agus Ros Comáin (BOOGRC/GRETB)

2.1 Misean agus Aidhmeanna

Is é misean BOOGRC, i gcomhar le gníomhaireachtaí eile oideachais agus comhlachtaí forbartha pobail, comharsanachtaí foghlama a chruthú agus a chur chun cinn i gContaetha na Gaillimhe agus Ros Comáin, le go mbeidh rochtain ag gach duine a chónaíonn i gContaetha na Gaillimhe agus Ros Comáin ar an oideachas agus ar an oiliúint is gá dá gcuid riachtanas pearsanta, sóisialta, cultúrtha, eacnamaíoch agus sibhialta.

2.2 Príomhfheidhmeanna

Is comhlacht reachtúil é BOOGRC, le freagrachtaí forleathana as seachadadh oideachais agus oiliúna i Scoileanna Náisiúnta Pobail (CNS), scoileanna dara leibhéal, coláistí breisoideachais agus ionaid aitheanta oideachais (scéimeanna litearthachta agus oideachas aosach) i gContaetha na Gaillimhe agus Ros Comáin. Is é BOOGRC an áisíneacht stáit ar a dtiteann an fhreagracht an t-ionad oiliúna, atá cistithe ag SOLAS (An tSeirbhís Oideachais Leanúnaigh agus Scileanna), i Mervue, Gaillimh, a riaradh, chomh maith le seirbhísí oiliúna i nGaillimh agus Ros Comáin.

2.3 Príomhsheirbhísí

Bunaíonn agus coinníonn BOOGRC scoileanna (idir Scoileanna Náisiúnta Pobail (CNS) agus iar-bhunscoileanna) agus ionaid aitheanta oideachais agus oiliúna, agus pleanálann, soláthraíonn, comhordaíonn agus athbhreithníonn an Bord an soláthar oideachais agus oiliúna laistigh dá limistéar seirbhíse. Tá de dhualgas ar an mBord freisin (faoi threoir ón Aire Oideachais agus ón Aire Ardoideachais agus Breisoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta) seirbhísí tacaíochta a chur ar fáil do sholáthraithe eile oideachais agus oiliúna. Tharlódh go soláthrófaí na tacaíochtaí seo i gcomhthéacs tionscadail chaipitil agus talún, acmhainní daonna, seirbhísí airgeadais, seirbhísí dlí, seirbhísí teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide (TFC) agus rialachas corparáideach.

2.4 Custaiméirí agus Cliaint

Pobail uile Chontaetha na Gaillimhe agus Ros Comáin; mic léinn, tuismitheoirí/caomhnóirí a chomhdhéanann pobail/comharsanachtaí foghlama ár Scoileanna Náisiúnta Pobail (CNS), scoileanna iar-bhunoideachais, ionaid aitheanta oideachais agus oiliúna agus gach seirbhís eile a sholáthraíonn BOOGRC, lena n-áirítear seirbhísí breisoideachais agus oiliúna; seirbhísí oideachas pobail; seirbhísí obair ógra; Music Generation; ranna stáit/comhlachtaí leathstáit, gníomhaireachtaí deonacha, grúpaí pobail agus daoine aonair; agus fostaithe BOOGRC.

Caibidil 3: Sonraí Seirbhísí ar fáil i mBéarla amháin, i nGaeilge amháin nó go dátheangach

Ní mór sonraí a thabhairt faoi cén teanga ina gcuirtear bhur gcuid seirbhísí ar fáil, ag cur seirbhísí sa Ghaeltacht san áireamh.

Soláthar Seirbhísí ar fáil (Cuir tic sa bhosca cuí)			
Ainm na Seirbhíse	Seirbhísí i mBéarla amháin	Seirbhísí i nGaeilge amháin	Go dátheangach
Scoileanna Náisiúnta Pobail, scoileanna iar-bhunoideachais taobh amuigh den Ghaeltacht	Gach scoil á rith trí Bhéarla, seachas Coláiste an Eachréidh.	Coláiste an Eachréidh, Baile Átha an Rí	
Ionaid Ógtheagmhála, Scéim Deiseanna Oiliúna Gairme (VTOS), Ionaid Litearthachta d'Aosaigh, An Tionscnamh um Filleadh ar an Oideachas (BTEI)	Gach seirbhís trí Bhéarla		
Treoir san Oideachas Aosach			Dátheangach
Oideachas Pobail			Dátheangach
Seirbhísí don Ógra (déanann BOOGRC scéimeanna náisiúnta a riaradh agus a mhaoirsiú go háitiúil thar ceann na Roinne Leanáí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige)			Dátheangach
Seirbhís Abhcóideachta			Dátheangach
Music Generation			Dátheangach
Príomhoifig Riaracháin BOOGRC, An Coiléar Bán, Baile Átha an Rí	Mar a leanas: Rannóg Airgeadais; Rannóg na bhFoirgneamh; Stiúrthóir um Thacaíocht agus Fhorbairt Eagraíochta (OSD)		An Príomhfheidhmeannach; Rúnaí an Phríomhfheidhmeannaigh; Seirbhísí Corparáideacha; Roinn Teicneolaíochta Faisnéise agus Cumarsáide (TFC); Deasc Chabhrach TFC; Seirbhísí Tacaíochta don Bhord; Oifigeach Ealaíon; Timire Gaeilge; Oifigeach Oideachais agus Stiúrthóir ar Scoileanna; Rúnaí an Oifigh Oideachais agus an Stiúrthóra ar Scoileanna; an Roinn Acmhainní Daonna; Oifigeach Cosanta Sonraí. (Faigheann na seirbhísí uile thuas treoir agus cúnamh ón Timire Gaeilge maidir le dualgais/gealltanais BOOGRC i dtaca le teangacha

			oifigiúla.)
Ionad Breisoideachais agus Oiliúna an Bhoird, Páirc Ghnó Mervue, Gaillimh; Stiúrthóir Breisoideachais agus Oiliúna BOOGRC, Páirc Ghnó Mervue, Gaillimh			Seirbhís dhátteangach theoranta, le comhairle agus tacaíocht ón Timire Gaeilge.
Fo-oifig BOOGRC, Ros Comáin	Trí Bhéarla		
Seirbhísí ar fáil sa Ghaeltacht			
Ainm na Seirbhíse	Seirbhísí i mBéarla amháin	Seirbhísí i nGaeilge amháin	Go dátteangach
Gach scoil iar-bhunoideachais ach amháin Coláiste Bhaile Chláir. Tá Coláiste Bhláir cláraithe don Scéim Aitheantais Scoil Ghaeltachta faoi Pholasaí don Oideachas Gaeltachta an Rialtais 2017-2022.		Gach scoil	
Scéim Deiseanna Oiliúna Gairme (VTOS); Ionaid Litearthachta d'Aosaigh; Breacadh; An Tionscnamh um Fhilleadh ar an Oideachas		*Gach ionad	*Ionad Litearthachta Mhaigh Cuilinn, seirbhís go príomha i mBéarla; seirbhís theoranta i nGaeilge.
Treoir san Oideachas Aosach			Ar fáil
Oideachas Pobail			Ar fáil
Seirbhís Abhcóideachta			Ar fáil
Music Generation			Ar fáil
Ionad Oideachais Allamuigh agus Oiliúna Cheapach na gCapall, An Fhairche, Co na Gaillimhe			Dátteangach, ar iarratas. Tá an t-ionad i gcaidreamh leis an gCoiste Pleanála Teanga Áitiúil (Limistéar Pleanála Teanga Dhúiche Sheoigheach agus Thuar Mhic Éadaigh).
Seirbhísí don Ógra			Dátteangach

Caibidil 4: Ag Feabhsú Soláthar Seirbhísí i nGaeilge

Is riachtanais éigeantacha faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 iad na forálacha i gcló liath atá le feiceáil sa tábla thíos.

Modh Cumarsáide leis an bPobal		Gealltanais	
Fógraí réamhthairfeadta ó Bhéal		Beidh na fógraí réamhthairfeadta seo a leanas i nGaeilge nó go dátheangach:	Éigeantach
		<p>(a) Cuirfear fógraí tairfeadta ó bhéal ar fáil i nGaeilge nó go dátheangach ar an nguthán nuair atá ár n-oifigí dúnta;</p> <p>(b) Cuirfear fógraí tairfeadta ó bhéal a chraoltar ar chóras fógartha poiblí ar fáil i nGaeilge nó go dátheangach;</p> <p>(c) Cuirfear fógraí ó bhéal a chruthaítear agus a chraoltar trí chóras ríomhtheachtaireachta nó trí chóras ríomhfhreagartha gutháin ar fáil i nGaeilge nó go dátheangach.</p> <p>Tabhair faoi deara gur fógairtí ‘tairfeadta’ seachas fógairtí ‘beo’ a bhaineann le hábhar anseo.</p> <p>Sa chás go bhfuil Ordú Logainmneacha i bhfeidhm, úsáidfear an leagan Gaeilge den Logainm atá sonraithe san Ordú sin i bhfógraí tairfeadta ó bhéal a dhéanann comhlacht poiblí nó a dhéantar ar a shon.</p>	
Cumarsáid i Scríbhinn	Litreacha agus Post Leictreonach	Tabharfar freagra ar an gcumarsáid scríofa uile sa teanga oifigiúil ina bhfuarthas í.	Éigeantach
	Stáiseanóireacht	Ceannteidil ar stáiseanóireacht áirithe ar a n-áirítear nóta-pháipéar, duillíní dea-mhéine, leatháin chlúdaigh facs,	Éigeantach

		clúdaigh comhad agus fillteáin eile, lipéid agus clúdaigh litreach a chur ar fáil i nGaeilge nó go dátheangach.	
Comharthaí	Comharthaí	Ní mór an chomharthaíocht uilig a chuireann Bord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe agus Ros Comáin (BOOGRC) in airde nó a chuirtear in airde thar a cheann a bheith i nGaeilge nó dátheangach, faoi réir na rialachán (I.R. Uimh 391/2008).	Éigeantach
Foilseacháin	Foilseacháin	Foilseofar cáipéisí ina leagtar amach tograí polasaí poiblí, cuntais iniúchta nó ráitis airgeadais, tuarascálacha bliantúla agus ráitis straitéise i nGaeilge agus i mBéarla ag an am céanna.	Éigeantach
	Ciorcláin / Cora Poist	I gcás ina ndéanfaidh comhlacht poiblí cumarsáid i scríbhinn nó leis an bpost leictreonach leis an bpobal i gcoitinne nó le haicme den phobal i gcoitinne chun faisnéis a thabhairt don phobal nó don aicme, cinnteoidh an comhlacht gur i nGaeilge, nó i mBéarla agus i nGaeilge, a bheidh an chumarsáid	Éigeantach
An Ghaeltacht	Logainmneacha Gaeltachta	Bainfear úsáid as Logainmneacha Oifigiúla na gceantar Gaeltachta de réir na reachtaíochta.	Éigeantach

Seo a leanas liosta gníomhartha molta ag cur isteach ainm an Chomhlachta Phoiblí faoi gach seirbhís.

Modh Cumarsáide leis an bPobal	Gealltanais	Amlíne Laistigh de BI.1/BI.2/BI.3
Cumarsáid ó Bhéal / Scribhinn	Fáiltiú Beannófar roimh chustaiméirí i dtosach báire i nGaeilge agus ansin i mBéarla.	Go leanúnach sa Phríomhoifig i mBaile Átha an Rí, ach fós le déanamh san Ionad Breisoideachais agus Oiliúna, Mervue, agus le bheith curtha i gcrích faoi dheireadh bhliain a haon

		na tríú scéime.
<u>Seirbhís Duine le Duine/Chuntair</u>	Cinnteoimid go mbeidh ball foirne amháin in ann déileáil go héifeachtach leis an bpobal i nGaeilge.	Go leanúnach i bPríomhoifig an Bhoird, Baile Átha an Rí, ach fós le déanamh san Ionad Oiliúna agus Breisoideachais, Mervue agus le bheith curtha i bhfeidhm faoi dheireadh bhliain a dó na tríú scéime.
<u>Lasc-chlár</u>	Tabharfaidh foireann an lasc-chláir sa Phríomhoifig i mBaile Átha an Rí ainm an chomhlachta phoiblí i nGaeilge agus i mBéarla. Beidh eolas ag foireann an lasc-chláir ar na bunbheannuithe i nGaeilge agus beidh siad in ann an glao a aistriú chuig ball eile foirne atá in ann Gaeilge a labhairt.	Go leanúnach sa Phríomhoifig i mBaile Átha an Rí, le cur i bhfeidhm in Ionad Breisoideachais agus Oiliúna GRETB, Mervue faoi dheireadh bhliain a haon na tríú scéime.
<u>Cumarsáid ghutháin leis an bpobal</u>	Cuirfidh baill foirne dátheangacha custaiméirí ar an eolas go bhfuil siad sásta gnó a dhéanamh trí Ghaeilge má theastaíonn.	Go leanúnach sa Phríomhoifig, Baile Átha an Rí agus san Ionad Breisoideachais agus Oiliúna, Mervue.
<u>Fógraí réamhthairfeadta ó Bhéal</u>	Beidh fógra dátheangach ag lasc-chlár na Príomhoifige i mBaile Átha an Rí, agus ag Ionad Breisoideachais agus Oiliúna an Bhoird, Páirc Ghnó Mervue, Gaillimh.	Bhí seo i bhfeidhm sa dá ionad ainmnithe, ach baineadh na fógraí anuas de bharr iad a bheith rófhada. Cuirfear fógraí nua ar fáil gan mhoill.
<u>Fógraí Beo</u>	Beidh 20% d'fhógraí dátheangach.	Ní ann d'aon

			fhógraíocht bheo faoi láthair.
	Eile		
	<u>Bileoga Eolais/Bróisiúir</u>	Féachann BOOGRC le leagan dátheangach nó Gaeilge de na bileoga eolais agus de na bróisiúir is mó a úsáidtear a chur ar fáil, ach athraíonn an t-ábhar seo go tráthrialta, rud a chruthaíonn dúshláin ollmhóra ó thaobh leanúnachas dátheangach an ábhair. Díreofar ar chomhlíonadh an ghealltanais seo san Ionad Breisoideachais agus Oiliúna, Mervue, mar gur ansin a ghintear an chuid is mó den ábhar seo.	Tairgtear cúrsaí ar an suíomh gréasáin /mol <u>www.fetchcours.es.ie</u> atá faoi chúram SOLAS, curtha ar fáil i gcomhpháirt le Boird Oideachais agus Oiliúna Éireann (ETBI/BOOÉ) agus soláthraithe eile breisoideachais agus oiliúna. Faoi láthair, is i mBéarla amháin atá an tseirbhís seo. Níl BOOGRC freagrach as an suíomh gréasáin/mol seo.
	<u>Foirmeacha Iarratais</u>	Tá agus beidh leagan dátheangach nó Gaeilge ar fáil de na foirmeacha iarratais is mó a úsáidtear.	Go leanúnach
	<u>Foilseacháin / Treoirínite</u>	Beidh pleananna seirbhíse ar fáil go dátheangach e.g. Plean Obair Óige GRETB 2021-2024	Go leanúnach
Eile	-	-	
Na Meáin	<u>Preaseisiúintí</u>	Eiseofar gach preasráiteas i nGaeilge nó go dátheangach go comhuaineach.	Go leanúnach
	<u>Urlabhraithe na Meán</u>	Bíonn agus beidh urlabhraí Gaeilge ar fáil i gcomhair agallamh leis na meáin Ghaeilge.	Go leanúnach
	<u>Na Meáin Shóisialta</u>	-	
	<u>Óráidí</u>	Beidh 10% d'ábhar Gaeilge in óráidí Béarla. Bheifí ag súil anseo go gcuimseofaí beannachtaí tosaigh agus deiridh óráide, mar aon le tagairtí thall	Go leanúnach

		is abhus, i nGaeilge, d'ábhar agus/nó d'ócáid na hóráide.	
	Eile		
Teicneolaíocht Faisnéise	<u>Ríomhphoist</u>	Foilseoimid seoladh ríomhphoist ar leith i gcomhair ceisteanna i nGaeilge ar shuíomh gréasáin an chomhlachta phoiblí. Beidh gnáth-theachtaireachtaí ríomhphoist-clásáil séanta mar shampla-dátheangach.	Go leanúnach
	<u>Suíomhanna Gréasáin</u>	Tá an t-ábhar seasta ar an leathanach baile agus ar na príomhleathanaigh shonraithe ar shuíomh gréasáin an chomhlachta phoiblí www.gretb.ie i nGaeilge agus i mBéarla. Beidh nascleanúint ó leathanach ar an leagan Béarla den suíomh gréasáin chuig an leathanach ábhartha ar an leagan Gaeilge.	Tá an t-ábhar seasta ar shuíomh gréasáin BOOGRC www.gretb.ie go hiomlán dátheangach anois.
	<u>Córais Ríomhaireachta</u>	Leanfaidh BOOGRC ag baint úsáid ghníomhach as teicneolaíocht chun feabhas a chur ar sholáthar seirbhísí dátheanghacha. Beidh áiseanna nua cló/priontála ar bith ábalta déileáil go hiomlán leis an nGaeilge.	Go leanúnach
	<u>Seirbhísí Idirghníomhacha</u>	Cuirtear suirbhéanna inmheánacha BOOGRC ar líne ar fáil i nGaeilge agus i mBéarla. Is féidir iarratais ar phoist le BOOGRC a dhéanamh ar líne i nGaeilge agus i mBéarla.	Go leanúnach
	Eile	-	
An Ghaeltacht	<u>Cruinnithe</u>	Nuair is gá, tionólfar cruinnithe sa Ghaeltacht i nGaeilge, le haistriúchán comhuaineach i mBéarla, mar is cuí. Cuirfear fáilte roimh ionchur i nGaeilge agus i mBéarla ag cruinnithe poiblí a eagraíonn an comhlacht poiblí nó a eagraítear thar a cheann. Beidh cruinnithe a eagraíonn comhlacht poiblí, a bhaineann le gnóthaí Gaeilge, i nGaeilge nó dátheangach, mar is cuí.	Go leanúnach
	<u>Óráidí</u>	Is i nGaeilge amháin a bheidh gach óráid a bhaineann leis an nGaeiltacht / a bheidh ar siúl sa Ghaeltacht. *Nóta: Tharlódh go mbeadh eisceachtaí i gceist i	*Go leanúnach

		leith an ghealltanais seo nuair atá óráidí á dtabhairt sna haonaid Gaeltachta BOOGRC sin atá deimhnithe mar sheirbhís go príomha i mBéarla, le seirbhís theoranta i nGaeilge. Sna cásanna sin, beidh óráidí dátheangach.	
	Logainmneacha Gaeltachta	Úsáidfidh BOOGRC na logainmneacha Gaeltachta oifigiúla de réir na reachtaíochta.	Go leanúnach

Caibidil 5: Ag Feabhsú Soláthar Seirbhísí i nGaeilge sa Ghaeltacht

Ag feabhsú soláthar seirbhísí i gceantair Ghaeltachta agus ag cinntiú go ndéanfar teanga oibre den Ghaeilge in oifigí suite sa Ghaeltacht faoi dháta áirithe.

Gealltanais sa Ghaeltacht

Cur síos ar na seirbhísí sa Ghaeltacht	Gealltanais	Amlíne Laistigh de Bl.1/Bl.2/Bl.3
Seachas Ionad Oideachais Allamuigh agus Oiliúna Cheapach na gCapall, An Fhairche; Ionad Litearthachta Mhaigh Cuilinn; agus Coláiste Bhaile Chláir, tá scoileanna agus ionaid breisoideachais agus oiliúna uile BOOGRC ag feidhmiú trí mheán na Gaeilge amháin.	Feidhmeoidh BOOGRC an Polasaí don Oideachas Gaeltachta 2017-2022	De réir an pholasaí náisiúnta
	Déanann BOOGRC gach iarracht gach seirbhís a bhaineann leis an nGaeltacht a sholáthar trí mheán na Gaeilge amháin.	Go leanúnach
	Maidir le logainmneacha Gaeltachta, cuirfear i bhfeidhm de réir Ionstraim Reachtúil Uimhir 872 de 2004 – An tOrdú Logainmneacha (Ceantair Ghaeltachta), 2004.	Go leanúnach
	Foilsíonn BOOGRC gach doiciméadacht a bhaineann le ceantar Gaeltachta i nGaeilge amháin, nó go dátheangach.	Go leanúnach
	Maidir le scoileanna agus ionaid aitheanta oideachais agus oiliúna BOOGRC sa Ghaeltacht, cinnteoidh BOOGRC, oiread agus is féidir, go gceapfar foireann teagaisc a bheidh inniúil ar raon iomlán soláthar ábhar curaclaim a theagasc trí mheán na Gaeilge.	Go leanúnach

An Ghaeilge mar theanga oibre sna hoifigí lonnaithe sa Ghaeltacht

Gealltanais

**Amlíne
Laistigh de
Bl.1/Bl.2/Bl.3**

Faoi láthair, tá gach oifig Ghaeltachta BOOGRC, seachas Ionad Oideachais Allamuigh agus Oiliúna Cheapach na gCapall, An Fhairche agus Ionad Litearthachta Mhaigh Cuilinn, ag feidhmiú trí mheán na Gaeilge. Feidhmíonn Ionad Cheapach na gCapall agus Ionad Mhaigh Cuilinn go príomha i mBéarla, ach forálann siad do sheirbhís trí Ghaeilge, ar iarratas.

Caibidil 6: Ag Feabhsú Inniúlacht sa Ghaeilge

6.1 Earcaíocht

Is é earcú foirne le scileanna cumasacha Gaeilge i ngach réimse d'obair BOOGRC an príomhbhealach a bheidh ann chun barr feabhais a chur ar infhaighteacht seirbhísí i nGaeilge. Beidh aird ag ár bpolasaí earcaíochta, atá faoi réir an chreata de nósanna imeachta comhaontaithe náisiúnta d'earcaíocht, ar an ngá chun inniúlacht Gaeilge a fheabhsú ar bhonn céimnithe.

Cuirfear pacáiste ionduchtúcháin ina mbeidh cóip dár scéim chomhaontaithe, ar fáil do gach ball foirne chun a chinntiú go mbeidh siad ar an eolas faoinár ngealltanais faoin reachtaíocht.

6.2 Oiliúint agus Forbairt

Tá BOOGRC tiomanta deiseanna a chur ar fáil don fhoireann chun freastal ar chúrsaí oiliúna Gaeilge atá creidiúnaithe go cuí, de réir ár n-acmhainní. Cuirfear an fhoireann iomlán ar an eolas faoi áiseanna/dheiseanna chun a n-inniúlacht sa Ghaeilge a fheabhsú.

		Gealltanais	Amlíne Laistigh de BI.1/BI.2/BI.3
Feabhsú ar chumas Gaeilge	Earcaíocht	*Cuirfear pacáiste ionduchtúcháin ar fáil do bhaill nua foirne ina mbeidh cóip dár scéim chomhaontaithe. Cuirfear múinteoirí nuacheaptha ar an eolas faoi oibleagáidí BOOGRC faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla, 2003 (a chuireadh Scéim Teanga BOOGRC) ag tús gach lá induchtaithe roimh thosach scoilbhliana acadúla nua.	*Níor cuireadh seo i gcrích go dtí seo, mar a gealladh sa dara scéim. Déanfar seo faoi dheireadh chéad bhliain na tríú scéime.
	Oiliúint	De réir Polasaí d'Fhorbairt Ghairmiúil Leanúnach (FGL) BOOGRC don Fhoireann Riaracháin agus Cléireachais, cuirfear deiseanna ar fáil chun cumas Gaeilge na foirne a fheabhsú. Déanfar socruithe cuí chun oiliúint (oiliúint chreidiúnaithe nuair a lorgaítear í) sa Ghaeilge a chur ar fáil don fhoireann chun: <ul style="list-style-type: none"> •tacú leis an bhfoireann chun a líofacht sa Ghaeilge a choimeád agus a fhorbairt,	Go leanúnach

		<ul style="list-style-type: none"> •feabhas a chur ar chumas na foirne a n-oibleagáidí agus a riachtanais Ghaeilge i gcur i gcrích a ndualgas a chomhlíonadh. <p>Cuirfear an fhoireann ar an eolas faoi acmhainní teanga ar nós: www.aistear.ie , www.GaelGram.ie, www.tearma.ie , www.focloir.ie , www.teanglann.ie , www.abair.ie , www.logainm.ie chomh maith le WinGléacht, an leagan leictreonach d'fhoclóir Gaeilge-Béarla Uí Dhónaill.</p>	
	<p><u>Rannpháirtíocht i ngníomhaíochtaí chun an teanga a chur chun cinn/ Acmhainní a chur ar fáil</u></p>	<p>Misneofar an fhoireann chun páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí cultúrtha teanga, go háirithe le linn Seachtain na Gaeilge. Scaiptear feasacháin maidir le himeachtaí áitiúla Gaeilge ar an bhfoireann riaracháin go tráthrialta. Cinnteoidh ár leabharlann inmheánach go mbeidh leabhair agus ábhair eile i nGaeilge ar fáil mar acmhainn don fhoireann chun a gcumas Gaeilge a fheabhsú.</p> <p>Beidh an fhoireann ar an eolas faoi choincheap an chomhaontaithe réamhghníomhaigh – ag tairiscint seirbhísí go réamhghníomhach don phobal.</p> <p>Éascófar rochtain ar eolas maidir le hacmhainní teanga.</p> <p>Tairgtear deiseanna nua ar líne Gaeilge go roghnaitheach do bhaill foirne BOOGRC e.g. www.GaelGram.ie , uirlis seiceála botúin litrithe agus ghramadaí. Tairgtear ranganna Gaeilge ar líne Ghaelchultúir go roghnaitheach do bhaill foirne BOOGRC.</p>	Go leanúnach
	Eile	larrfar ceist ar fhoirmeacha iarratais fostaíochta BOOGRC maidir le hinniúlacht iarratasóra sa Ghaeilge, agus cuirfear ceist amháin ar a laghad as Gaeilge ag am agallaimh den timthriall earcaíochta nuair atá inniúlacht sa Ghaeilge riachtanach don phost.	Go leanúnach

6.3 Poist Shainithe Ghaeilge

Tá na poist liostáilte thíos sainithe mar phoist a mbaineann riachtanas inniúlachta Gaeilge leo. Tá sé i gceist go mbeidh caighdeáin shonraithe chreidiúnaithe sa Ghaeilge bainte amach ag sealbhóirí na bpost seo i gcomhréir le cúraim an phoist. Nuair a bhí na poist seo á sainiú, tugadh aird ar leith ar phoist atá lonnaithe i gceantair Ghaeltachta agus ar phoist atá lonnaithe i gceantair lasmuigh den Ghaeltacht ach ar phobail Ghaeltachta agus/nó Ghaeilge mórán dá mbonn custaiméirí.

Teideal an Phoist	Láthair	An pobal Gaeltachta/Gaeilge ar a bhfuiltear ag freastal	Comharthú den chaighdeán Gaeilge a theastaíonn (roghnaigh ceann: bunleibhéal, meánleibhéal nó ardleibhéal)
Príomhoidí, Príomhoidí Tánaisteacha, stiúrthóirí, bainisteoirí comhordaitheoirí, agus gach post múinteoirearachta	Scoileanna, ionaid aitheanta oideachais agus seirbhísí eile BOOGRC	Pobal Ghaeltacht na Gaillimhe agus pobal gach gaelcholáiste faoi chúram an Bhoird.	Ardleibhéal inmhianaithe
Rúnaithe, airígh/feighlithe agus poist eile riaracháin	Scoileanna, ionaid aitheanta oideachais agus seirbhísí eile an Bhoird	Pobal Ghaeltacht na Gaillimhe agus pobal gach gaelcholáiste faoi chúram an Bhoird.	Ardleibhéal inmhianaithe

Caibidil 7: Monatóireacht agus Athbhreithniú

Déanfaidh Príomhfheidhmeannach BOOGRC, Stiúrthóirí agus Bainisteoirí i.e. Foireann Ardbhainistíochta agus Foireann Meánbhainistíochta BOOGRC, monatóireacht agus athbhreithniú ar an scéim ar bhonn rialta. Is é Tomás Breathnach, Timire Gaeilge, an teagmhálaí don scéim.

Beidh córas foirmiúil ar fáil chun monatóireacht a dhéanamh ar iarratais ar sheirbhísí i nGaeilge agus beidh cuntas air sin inár dTuarascáil Bhliantúil. Níl a leithéid de chóras ag BOOGRC.

Caibidil 8: Poibliú na Scéime Comhaontaithe

Déanfar poibliú inmheánach agus seachtrach ar an scéim seo trí phreasráiteas i dtosach báire. Cuirfimid leagan dátheangach den scéim ar fáil ar ár suíomh gréasáin agus cuirfear ar fáil í do gach ball foirne agus do na gníomhaireachtaí cuí. Féadfar modhanna eile chun an scéim a phoibliú a úsáid freisin.

Ina theannta sin, tapóimid gach deis inár n-idirghníomhú laethúil le custaiméirí chun na seirbhísí a chuirimid ar fáil i nGaeilge a chur chun cinn agus a phoibliú ar na bealaí seo a leanas:

- custaiméirí a chur ar an eolas go díreach, ar bhealach réamhghníomhach, maidir leis an rogha atá acu gnó a dhéanamh linn i nGaeilge, mar shampla, trí fhógraí a chur ar taispeáint ag an bhfáiltiú a luann na seirbhísí Gaeilge atá ar fáil;
- na seirbhísí sin a liostú in áit ina mbeidh siad le feiceáil go soiléir ar ár suíomh gréasáin;
- cuirfimid in iúl ar threoirínte, bileoga eolais agus foirmeacha iarratais ar leith go bhfuil na cáipéisí seo ar fáil i nGaeilge freisin, mura bhfuil siad ar fáil go dátheangach;
- tabharfaimid suntasacht chomhionann d'ábhair Ghaeilge agus Bhéarla.

Cuirfear cóip den scéim chomhaontaithe ar aghaidh chuig Oifig an Choimisinéara Teanga.

Is é an leagan Gaeilge an leagan oifigiúil den scéim seo.

Aguisíní

1. Fógra Rúin BOOGRC maidir le Dréachtscéim Teanga a Ullmhú – Glao ar aighneachtaí ón bpobal.

gretb
Bord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe agus Ros Comáin
Galway and Roscommon Education and Training Board

AIGHNEACHTAÍ Á LORG

ACHT NA DTEANGACHA OIFIGIÚLA 2003
TRIÚ SCÉIM TEANGA Á HULLMHÚ AG BORD OIDEACHAIS
AGUS OILIÚNA NA GAILLIMHE AGUS ROS COMÁIN

Tá sé i gceist ag Bord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe agus Ros Comáin (GRETb) a thríú scéim teanga a dhreachtadh de réir Ail 11 d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003. Is é bunchuspóir an Achta ná a chinntiú go mbeadh fáil níos mó ar sheirbhísí poiblí trí Ghaeilge agus go mbeadh siad ar cheighdeán níos airde. Tá aighneachtal maidir le hullmhú na dréachtscéime á lorg ag Bord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe agus Ros Comáin anois ó aon pháirtithe leasmhara. Ba chóir nach rachadh na haigneachtal sin thar 4,000 focal (circa 8 leathnach). Ba chóir freisin, go himhiansáltha, aighneachtal, a bheith ar fáil go poiblí ar shuíomh gréasáin na Roinne, a sheoladh isteach go leictreonach chuig colas@gretb.ie nó info@gretb.ie. Ina ionad sin is féidir iad a sheoladh leis an bpost chuig: info@gretb.ie nó colas@gretb.ie. Ina ionad sin is féidir iad a sheoladh leis an bpost chuig: info@gretb.ie nó colas@gretb.ie.

Timire Gaelige, Bord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe agus Ros Comáin (GRETb), An Collár Bán, Baile Átha an Rí, Co. na Gaillimhe. H65 AT81

Is í seo an tríú scéim trí bliana agus tagann sí i ndiaidh na scéime don tréimhse 2018-2021, <https://gretb.ie/wp-content/uploads/2020/06/Scéim-Teanga-2018-2021.pdf>.

Tá eolas maidir le mandáil agus an ról na seirbhísí ama soláthar don phobal ag Bord Oideachais agus Oiliúna na Gaillimhe agus Ros Comáin ar fáil ar www.gretb.ie

Is é an dáta deireanach d'aighneachtal a bheith faighte ná 5.00in, Dé hAoine, 16 Aibreán 2021.

Tá tuilleadh eolais faoin Acht ar fáil ar láithreán gréasáin na Roinne Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus na Meán, <https://www.gov.ie/ga/psa/act-the-irish-language/official-language-act-2003/>.

Sínlithe: Dalbhéid Ó Laocha, Priomhfheidhmeannach

REQUEST FOR SUBMISSIONS

OFFICIAL LANGUAGES ACT, 2003
PREPARATION OF ITS THIRD LANGUAGE SCHEME BY
GALWAY AND ROSCOMMON EDUCATION AND
TRAINING BOARD (GRETb)

Galway and Roscommon Education and Training Board (GRETb) proposes to draft a scheme in accordance with Section 11 of the Official Languages Act 2003. The primary objective of the Act is to ensure better availability and a higher standard of public services through Irish. Galway and Roscommon Education and Training Board now wishes to invite representations in relation to the preparation of the draft scheme from any interested parties. Submissions should ideally not exceed 4,000 words (circa 8 pages). Ideally, submissions, which will be made available on the Department's website, should be forwarded electronically to info@gretb.ie or colas@gretb.ie. Alternatively, they may be posted to:

Timire Gaelige, Galway and Roscommon Education and Training Board (GRETb), An Collár Bán, Atheny, Co. Galway. H65 AT81

This is the third such three-year language scheme and follows on from the scheme for the period 2018-2021, which can be viewed at <https://gretb.ie/wp-content/uploads/2020/06/Language-Scheme-2018-2021.pdf>.

Information in relation to the mandate and role/ services provided to the public by Galway and Roscommon Education and Training Board is available on www.gretb.ie

The latest date for receipt of representations is 5pm, Friday, 16 April 2021.

Further information in relation to the Act is available on the Department of Tourism, Culture, Arts, Gaeltacht, Sport and Media website, <https://www.gov.ie/ga/psa/act-the-irish-language/official-language-act-2003/>.

Signed: David Leahy, Chief Executive

Galway Advertiser 24x3 111mm
Connacht Tribune 24x3 125mm
Roscommon Herald 24x3 112mm

GF

Fuarthas aighneacht ó Chonradh na Gaeilge.

Nóta: Comhaimseartha leis an nglao ar aighneachtaí ón bpobal, lorgaíodh aighneachtaí ó fhoireann uile BOOGRC. Fuarthas aighneacht ó Fhoireann Seirbhísí Ógra/Óige BOOGRC.